

נוהל שיטות סקר בים

חלק א: ניווט, סריקה והצפה

1. מטרת הנוהל:

- 1.1 לקבוע את כללי הבטיחות במסגרתם מתקיים הקורס.
- 1.2 הנוהל יבוצע על ידי הסדנה ויתבצע על פי תקנות של רשות הצלילה. (ראה סעיף 10).

2. מסמכים ישימים:

- 2.1 חוק הצלילה הישראלי 1979 התשל"ט.

3. הגדרות:

- 3.1 ראש החפירה: מנחה אקדמאי שאחראי על התכנים המדעיים של הקורס.
- 3.2 מנהל מקצועי של המכון ללימודי ים על שם רקנאטי- מי שמונה לכך על ידי המעסיק
- 3.3 מדריך הקורס: מדריך צלילה המוכר על ידי רשות הצלילה ואחראי על העברת הקורס.
- 3.4 ציוד בקורס:
 - 3.4.1 ציוד צלילה מלא כולל קמ"ס וסקובה;
 - 3.4.2 מצפן לכל צולל;
 - 3.4.3 חבלי סימון מצופים;
 - 3.4.4 מצלמה תת מימית;
 - 3.4.5 מכשיר GPS;
 - 3.4.6 מכשירי מדידה נוספים שאינם כלי עבודה.

4. שיטה:

- 4.1 שיעורים עיוניים להסבר על שיטות העבודה.
- 4.2 שימוש במצפן בצלילה לצורך הגעה מנקודה לנקודה.
- 4.3 שימוש במכשיר GPS לאיתור נקודות במרחב.
- 4.4 שיטות חיפוש תת מימי.
- 4.5 מיקום: בחלק הצפוני של המפרץ הצפוני מול חניית האקוודוקט.
- 4.6 הקמת מחנה לפי נהל מחנה.

5. לפני פעילות:

- 5.1 בדיקה של הצוללים, דרגה של **2.

5.2 דיווח בקשר על תחילת פעילות.

5.3 לוודא רכב חירום ובדיקת קשר עם שירותי חירום.

5.4 בדיקת תכולת ביטוח לכל משתתף.

6. במים:

6.1 עומק מומלץ: 4-8 מטר.

6.2 יחס חניך מדריך: מדריך לשמונה חניכים או פחות.

7. אחרי פעילות:

7.1 הודעה טלפונית על סיום פעילות.

7.2 משלוח טפסים לביטחון: כניסה ויציאה מהים וצ'ק ליסט.

8. אחריות:

8.1 אחריות לתקינות הציד ולהנחיית המדריך בשטח: של הסדנה.

8.2 אחריות על הביצוע על כל שלביו: של מדריך הצלילה.

8.3 אחריות על הקמת המחנה, אם יש, עד לפעילות המימית: של ראש החפירה.

8.4 בכל מקרה של סתירה בין הנוהל המוצג בזאת לבין נוהל רשות הצלילה – סעיף 10, הקובע

יהיה נוהל רשות הצלילה.

9. טפסים ונספחים:

9.1 טופס כניסה/יציאה מהים.

9.2 צ'ק ליסט כללי (נא לפרט ברשימת המשתתפים את שם המדריך ובתוספות והערות את רשימת

הציד המדעי על פי אינוונטר אקדמאי.

9.3 נספח קורס ניווט סריקה והצפה כמוגדר ברשות הצלילה הישראלית (ראו מטה).

נספח 9.3. (מתוך אוגדן רשות הצלילה)

קורס ניווט סריקה והצפה כמוגדר ברשות הצלילה הישראלית.

הצגה כללית:

יכולת ההתמצאות מתחת למים, מעבר לכך שהיא מאפשרת לצולל חזרה על מסלול צלילה נבחר, מהווה גם כלי בטיחותי חשוב ביותר. היכולת לבצע מסלול מתוכנן, לחסוך באוויר יקר ולשמור על תכנית הצלילה, תלויה לא במעט ביכולת הצולל להתמצא מתחת למים. בנוסף לכך משמשת השתלמות זו מבוא להקניית מיומנות כמוביל צוללים. למותר לציין שמין הראוי כי מוביל קבוצה יהיה מסוגל להתמצא ולבצע מסלול צלילה מתוכנן מראש. מרכיב נוסף בהשתלמות זו הינו ביצוע סריקה שיטתית (המותנית בשליטה במצפן ויכולת התמצאות) לצורך איתור "עצם" אבוד ובמקרה הצורך - הצפתו אל פני המים.

מטרת ההשתלמות:

שיפור המיומנות בשליטה במצפן וטכניקות להתמצאות מתחת למים. הכרות עם האמצעים והשיטות לביצוע סריקה והצפה. בגמר ההשתלמות החניכים יראו יכולת לתכנן ולבצע מסלול צלילה מורכב (המחייב מספר שינויי כיוון) יכירו שיטות לאומדן מרחק מתחת למים, ידעו להכין מפה של מסלול צלילה וביצוע צלילה על-פיה, יכירו וידעו לתכנן ולבצע סריקה תת-מימית ויכירו וידעו את העקרונות של הצפה והשימוש באביזרי עזר לשם כך.

תכנית ההשתלמות:

ההשתלמות מורכבת מ-3 צלילות לפחות הכוללות:

שתי צלילות בנושא - התמצאות וניווט תת-מימי (ניתן לבצע את הצלילה המסכמת כצלילת לילה).

צלילה בנושא - סריקה והצפה.

שני שעורים עיוניים:

א. חזרה על עקרונות ההתמצאות, הכנת מפה תת-מימית.

ב. עקרונות סריקה והצפה.

ג. שאלון בדיקת ידע.

הערה: מומלץ לבצע את נושא הניווט בנפרד מנושא סריקה והצפה.

תנאי קבלה:

צולל בדרגה ב'.

הדרכה:

מדריך מוסמך לפחות.

יחס מדריך חניך 1:8 (יחס מדריך חניך נובע משיקולים מתודיים ויכולת המדריך לבקר ולתקן על-פי צורך).

תנאי השיעור:

ים (אפשר גם מקווה מים, לא בריכה).

ציוד:

ציוד צלילה הכולל מצפן אחד לפחות לכל זוג צוללים.

לוח רישום לכל צולל, בצלילת לילה פנס צלילה אישי לכל צולל.

ציוד נוסף:

מצופים וסינקרים לסימון, דגל צוללים, מצנח הרמה וחבלים על פי צורך.

ניתן להוסיף מצוף סימון מאולתר לכל זוג צוללים.